

Impactevaluatie kerncijfers

Samen Toujours is een ondersteuningsplatform voor burenhulpnetwerken die strijden tegen het isolement en de eenzaamheid onder ouderen.

In dat kader heeft Samen Toujours het proefproject voor de impactevaluatie van twee van haar leden gecoördineerd: **Het BuurtPensioen-Pens(i)onsQuartiers** en **Bras dessus Bras dessous**.

Dit project werd mogelijk gemaakt door de « Innovate » van **CoopCity** -financiering van **SAW B**.

De burenhulpnetwerken organiseren en begeleiden bijeenkomsten van buurtbewoners om ouderen in hun vertrouwde omgeving te ondersteunen en zo hun isolement en gevoelens van eenzaamheid te bestrijden.

Het BuurtPensioen-Pens(i)onsQuartiers en Bras dessus Bras dessous zijn samen actief in 23 wijken in Brussel en 4 gemeenten in Wallonië.

De netwerken betrokken bij de evaluatie

Bras dessus Bras dessous

7 gemeenten: Ukkel, Vorst, Anderlecht, Nijvel, Ottignies/Louvain-la-Neuve/Walhain

12 buurten in Brussel en **4 gemeenten** in Wallonië

660 deelnemers in 2021

Het BuurtPensioen-Pens(i)onsQuartiers

6 gemeenten: Brussel-Stad (NOH, Laken, Marollen, Brussel-Centrum en Noordwijk), Molenbeek, Elsene, Ganshoren, Evere en Jette

11 buurten in Brussel

598 deelnemers in 2021

5 belangrijkste acties

- **Wederzijdse hulp:** kleine helpen punctueel en duo's van burens
- **Signalering en doorverwijzing**
- **Organiseren van samenkomsten en ontmoetingen**
- **Sensibilisering** van de bredere samenleving
- **Outreach-activiteiten**

Methodologie - 3 stappen

1. Diagnose en keuze van de evaluatievraag

Op basis van de 3 waardeketens (één per organisatie) en de uitwisselingen met de deelnemende organisaties werd de volgende evaluatievraag gesteld: *Wat is de impact van Bras dessus en Het BuurtPensioen op vrijwilligers en begunstigden?*

2. Verzamelen van gegevens

Op basis van de evaluatievraag en de beschikbare tijd en middelen (financieel, personeel, enz.) werd een focusgroep georganiseerd, aangevuld met telefoongesprekken, om de thema's voor de vragenlijst te bepalen.

De vragenlijst bevatte gesloten, halfgesloten en open vragen, en werd afgenomen in het Frans, Nederlands en Arabisch. De enquête werd zowel mondeling uitgevoerd als schriftelijk

3. Analyse van gegevens en beoordeling van sociale effecten

Er werden 125 ingevulde vragenlijsten verzameld, waarvan er 123 bruikbaar waren (= 10% van de deelnemers aan het netwerk). De analyse is in verschillende fasen uitgevoerd: *statistische verwerking, terugkoppeling naar de verenigingen, verwerking en analyse van de open vragen, schrijven van het verslag.*

123 respondenten = +/- 10% van het totale aantal deelnemers

60% is 60+ jaar oud

83% zijn vrouwen

50% neemt al langer dan 2 jaar deel

Oorspronkelijke motivatie tot deelname

50% is lid geworden van de netwerken met als enige doel om hulp te bieden om te helpen ;

15% om geholpen te worden ;

22% beide

Profiel van de respondenten

Het profiel van de respondenten komt sterk overeen met dat van de deelnemers aan het netwerk.

De meeste respondenten zijn vrouwen (83%). Dit komt overeen met de realiteit van de netwerken, waar 80% vrouwen zijn.

De leeftijd van de respondenten varieerde van 22 tot 92 jaar. 60% van de respondenten was ouder dan 60 jaar.

De meeste respondenten leerden de netwerken kennen via mond-tot-mondreclame (29%), via een activiteit (19%), een partner (de gemeente: 8% of een sociale dienst: 12%) of een reclamefolder (12%).

Impacts

Het zoeken naar sociale dimensies, ontmoetingen, uitwisselingen en vriendschappelijke connecties zijn dominant bij de respondenten: uitwisseling (60%); intergenerationele contacten (53%); opbouwen van vriendschappelijke connecties (52%); doorbreken van eenzaamheid (48%); geringe betrokkenheid (41%) en interculturele contacten (41%).

„Ik ontdekte dat anderen helpen mij ook hielp,,

Uit de impactevaluatie kwamen drie effecten op het welzijn naar voren:

- **Geestelijk welzijn (76%):** door mensen samen te brengen, solidariteit te creëren, deelnemers de kans te geven zich in te zetten en zich nuttig te voelen ;

*„Als je terugkomt, voel je je goed omdat je gepraat hebt.
De vereniging doet veel als je je geïsoleerd voelt ,,*

„Ja, ik heb minder stress, minder angst,,

- **Lichamelijk welzijn (62%):** het feit dat men naar buiten gaat om mensen te ontmoeten, deel te nemen aan activiteiten of kleine hulpverzoeken uit te voeren, zorgt bij de deelnemers voor een minimum aan beweging en heeft zo een positieve invloed op het lichamelijk welzijn ;

„Ja. De wandeling van vandaag. Ik had het met niemand anders kunnen doen en ik heb er veel aan gehad,,

De netwerken maken deel uit van een geven-en-nemen logica

63% verklaart dat deelnemen aan het netwerk hen in staat stelt om nieuwe connecties te maken

59% heeft relaties opgebouwd die buiten het netwerk worden voortgezet

58% heeft het gevoel iets bij te dragen aan de netwerken

77% heeft het geval dat ze ook iets terugkrijgen van de netwerken

76% sterke tot zeer sterke invloed op geestelijk welzijn

62% sterke tot zeer sterke invloed op lichamelijke gezondheid

59% sterke tot zeer sterke invloed op hun kijk op de wereld

54% sterke tot zeer sterke splitsing op betrokkenheid bij de buurt

98% zou het netwerk aanbevelen

- **De manier waarop mensen naar de wereld kijken (59%):** het feit dat mensen van verschillende leeftijden en achtergronden elkaar ontmoeten en hun standpunten kunnen uitwisselen, creëert bruggen tussen culturen en leeftijden en verandert de manier waarop de deelnemers naar de wereld kijken. Het draagt ook bij tot een betere sociale samenhang in de buurten en de stad in het algemeen.

„Ik ben blij met de solidariteit tussen mensen, met een glimlach, met een beetje tijd. Samen kunnen we dingen laten gebeuren zonder dat er iets tegenover staat,„

„Ik besef dat leeftijd en gezondheid een belangrijke rol spelen om in contact te blijven met de wereld en om dingen te kunnen organiseren,„

- **Betrokkenheid bij de buurt (54%):** de netwerken brengen buurtbewoners samen en dragen zo bij tot de sociale samenhang in de wijken.

„Ik ben actief in de buurt, ik doe graag goed om me heen,„

„Ik ben meer geïnteresseerd in het leven van de buurt,„

Conclusie

De burenhulpnetwerken van BuurtPensioen - Pens(i)onsQuartier en Bras Dessus Bras Dessous stimuleren en begeleiden de contacten en relaties tussen buurtbewoners (jong en oud) en oefenen zo **een positieve invloed uit op het geestelijk en lichamelijk welzijn en op de kijk van de deelnemers op de wereld.**

De netwerken dragen bij aan een **betere manier van samenleven in de stad**, door de sociale samenhang in de buurten te versterken. Zij spelen een **preventieve en curatieve rol in de gezondheid** van de deelnemers. Door buurtbewoners actief te betrekken, bereiken de netwerken ook **mensen die normaal buiten de radar** vallen en/of moeilijk te bereiken zijn.

De burenhulpnetwerken voegen op verschillende manieren waarde toe en vormen een belangrijke schakel in de ondersteuning van ouderen, in partnerschap met en complementair aan de formele hulp- en zorgactoren.